



# САОПШТЕЊЕ

## FIRST RELEASE



Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор

*Users are kindly requested to mention the data source*

ГОДИНА / YEAR II

САРАЈЕВО, 01.09.2015.

БРОЈ / NUMBER 7

## СТАТИСТИКА ТРГОВИНЕ НА МАЛО

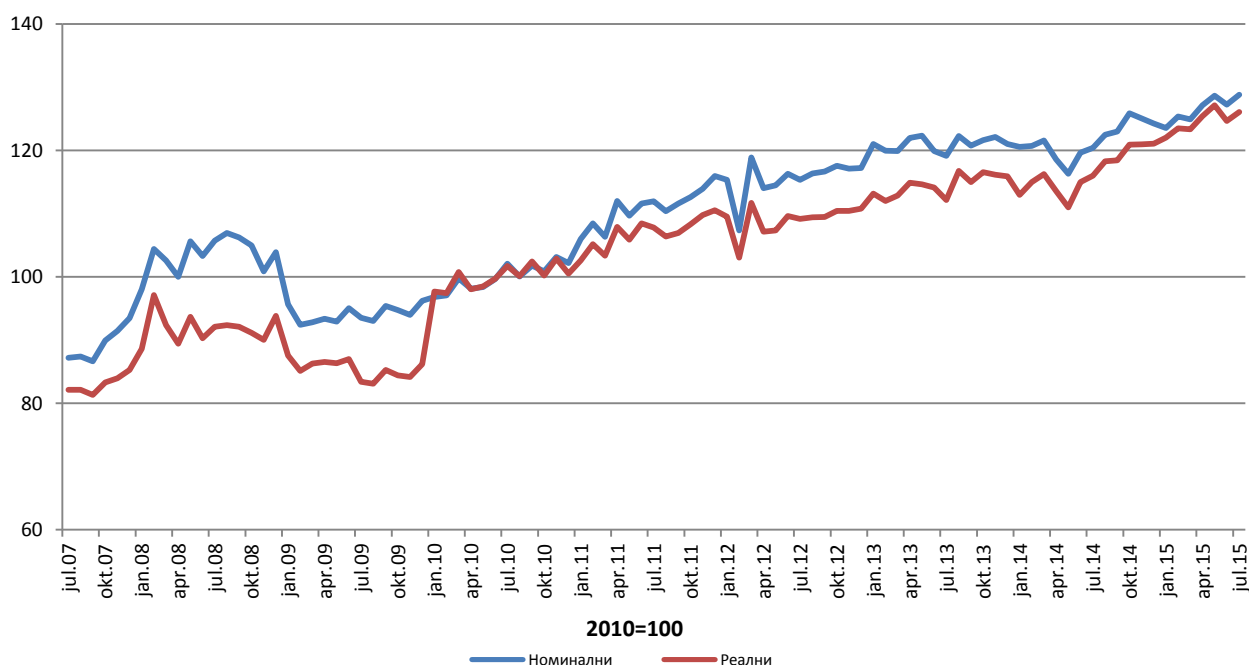
### *Индекси промета трговине на мало у БиХ, јули 2015.*

Укупан десезонирани промет трговине на мало у БиХ у јулу 2015. године, посматран у текућим цијенама, већи је за 1,2% у односу на мјесец јуни 2015. Раст промета остварен је у трговини прехранбеним производима (храном, пићем и дуванским производима) у износу од 0,3%, док је у трговини непрехранбеним производима забиљежен раст у износу од 0,7%.

Посматран у сталним цијенама, десезонирани промет трговине на мало у БиХ у јулу 2015. године већи је за 1,1% у односу на претходни мјесец. Раст промета остварен је у трговини прехранбеним производима (храном, пићем и духанским производима) у износу од 0,1%, док је у трговини непрехранбеним производима забиљежен раст од 0,9%.

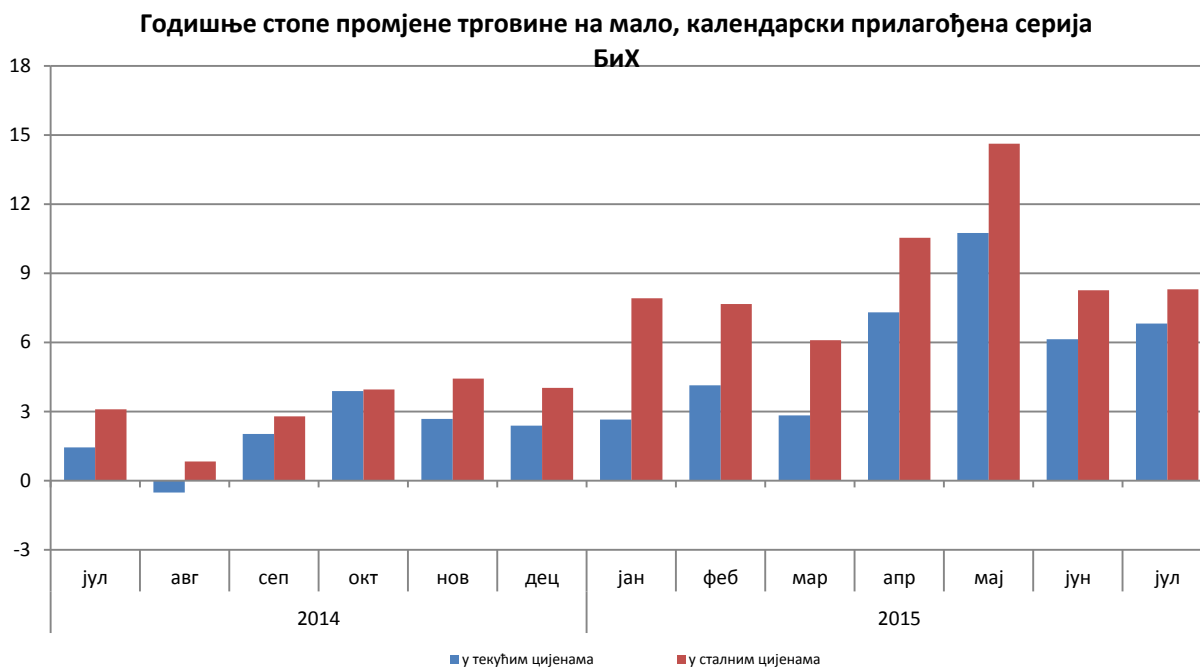
Индекс промета трговине на мало у БиХ у јулу 2015. године остварио је номинални раст од 28,8% док је реални индекс већи за 26,1%, у односу на базну (2010.) годину. Дати подаци су десезонирани.

**Индекси трговине на мало, десезонирана серија БиХ (2010=100)**

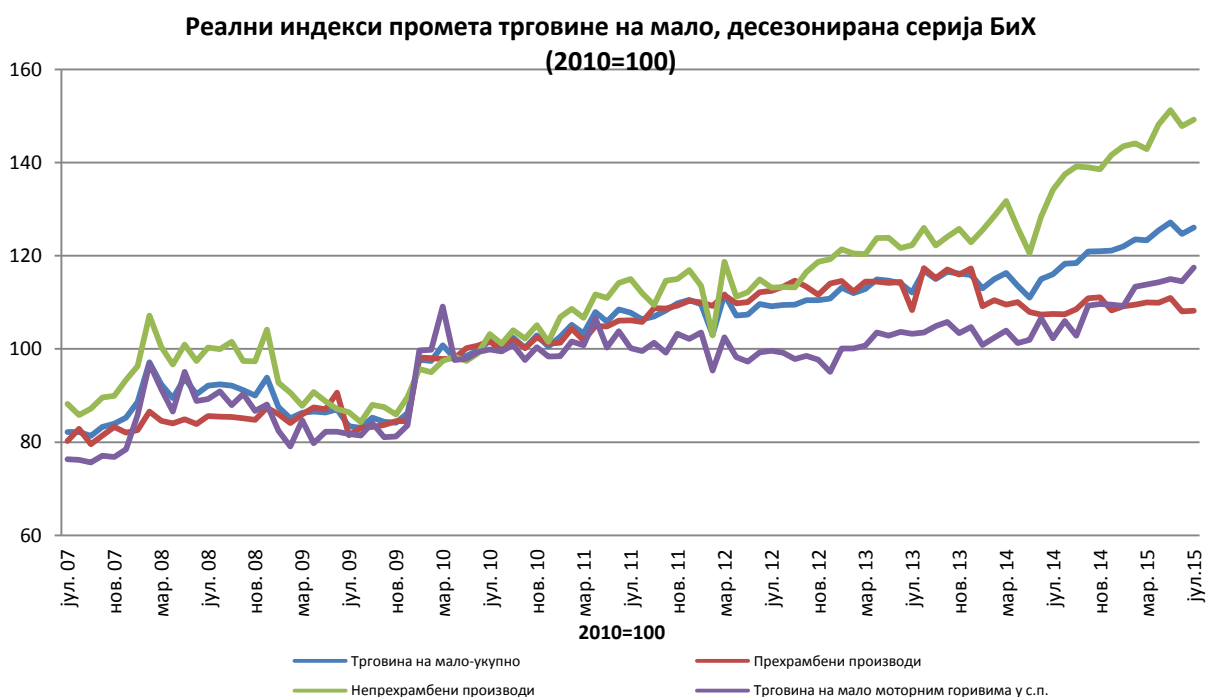


Укупан промет трговине на мало у БиХ, посматран у текућим цијенама, у јулу 2015. године забиљежио је раст од 6,8% у односу на исти мјесец претходне године. Промет прехранбеним производима (храном, пићем и дуванским производима) остварио је раст за 2,9%, док је промет непрехрамбеним производима забиљежио раст од 9,4% у односу на јули 2014. године.

Посматрано у сталним цијенама, промет трговине на мало остварио је раст од 8,3% у односу на јули 2014. године. Промет прехранбеним производима забиљежио је раст од 0,6%, док је промет непрехрамбеним производима забиљежио раст од 10,4% у односу на исти мјесец 2014. године. Дати подаци су календарски прилагођени.



У односу на базу (2010.) годину, реални индекс промета прехранбеним производима забиљежио је раст од 8,2%, док је промет непрехрамбеним производима остварио раст од 49,2%. Промет од трговине на мало моторним горивима остварио је раст од 17,5%. Дати подаци



**Табела 1: Мјесечне стопе промјене израчунате из реалних индекса промета трговине на мало**

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	2014.						2015.						
		VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
<b>47</b>	<b>УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО</b>	0,9	1,9	0,1	2,1	0,0	0,1	0,8	1,2	-0,1	1,7	1,4	-1,9	1,1
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	-4,0	3,6	-3,0	6,3	0,4	-0,1	-0,3	3,8	0,4	0,5	0,6	-0,5	2,6
<b>47 bez 47.3</b>	<b>Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.</b>	2,5	1,4	1,1	0,8	-0,1	0,2	1,1	0,4	-0,3	2,1	1,6	-2,4	0,6
<b>47.11, 47.2</b>	<b>Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима</b>	0,1	0,0	1,0	2,2	0,2	-2,5	0,8	0,3	0,5	-0,1	1,0	-2,6	0,1
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	-1,1	-0,4	0,7	1,1	0,4	-1,9	0,1	0,0	0,5	0,0	1,3	-1,9	0,2
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	9,2	2,5	3,3	9,2	-1,2	-6,2	5,2	2,0	0,4	-0,5	-1,2	-7,2	-0,8
<b>47.19, 47.4 do 47.9</b>	<b>Трговина на мало непрехрамбеним производима</b>	4,5	2,5	1,3	-0,2	-0,3	2,2	1,3	0,4	-0,9	3,7	2,1	-2,3	0,9
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	4,0	0,5	2,3	0,5	2,1	1,3	-0,4	-0,3	-2,8	0,1	2,3	-1,8	0,8
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	-5,3	-3,6	0,6	9,3	1,6	2,7	4,0	-8,7	18,7	-12,4	0,9	7,0	10,1
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	4,8	5,2	1,4	0,3	-0,9	1,0	-3,4	2,9	2,9	8,3	3,0	-3,0	-2,8
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	7,8	21,5	-8,6	-17,1	-7,6	7,1	85,4	-7,7	8,2	4,6	-3,5	-3,4	-7,0
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	5,0	2,0	0,7	-0,3	-1,9	3,7	2,4	0,6	-1,8	5,0	1,6	-2,2	3,1
47.9	Трговина на мало ван продавница, штандова и тржница	4,6	5,4	1,7	-6,7	1,7	-0,9	7,1	-3,4	-9,4	-5,6	5,4	-7,9	5,6
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	8,4	3,8	-1,6	-4,3	-1,6	3,8	4,9	5,5	-4,4	8,5	5,7	-6,4	5,7
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	1,1	8,3	21,6	-13,9	-4,6	5,3	11,0	4,4	-2,5	13,3	7,5	-19,8	7,6
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	0,9	2,1	0,9	1,7	-1,6	1,5	0,1	-2,2	-0,4	2,2	0,5	-0,2	2,1
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	5,0	40,7	-12,5	-10,4	-4,1	2,4	-8,7	-5,5	-2,6	-0,9	3,0	-0,3	-7,5
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	3,9	-7,7	-18,3	-16,2	-16,3	-3,9	896,5	-3,1	3,3	-8,6	1,3	-11,7	-11,8

\* десезонирани подаци

\* подаци за претходни период су ревидирани

**Табела 2: Годишње стопе промјене израчунате из реалних индекса промета трговине на мало**

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	2014.						2015.						
		VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
<b>47</b>	<b>УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО</b>	3,1	0,8	2,8	4,0	4,4	4,0	7,9	7,7	6,1	10,5	14,6	8,3	8,3
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	-1,0	2,4	-2,1	3,3	6,1	4,6	8,3	10,6	9,5	12,9	12,8	7,4	14,9
<b>47 bez 47.3</b>	<b>Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.</b>	4,5	0,3	4,4	4,2	3,9	3,9	7,8	6,7	5,1	9,8	15,2	8,5	6,1
<b>47.11, 47.2</b>	<b>Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима</b>	-1,2	-8,9	-6,2	-4,7	-3,6	-8,1	-0,5	-1,1	0,4	0,0	3,7	0,6	0,6
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	-0,1	-8,3	-6,2	-5,5	-4,5	-8,8	-0,4	-1,3	0,2	-0,2	2,9	-1,3	0,0
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	-8,1	-12,9	-6,7	0,8	2,3	-3,2	-1,0	-0,3	1,8	1,7	9,1	14,8	4,4
<b>47.19, 47.4 do 47.9</b>	<b>Трговина на мало непрехрамбеним производима</b>	9,4	8,6	13,4	11,7	10,3	15,7	15,3	13,5	8,6	17,4	24,5	14,5	10,4
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	12,9	9,7	18,1	14,7	14,6	19,3	16,2	10,3	6,0	10,8	16,3	8,0	4,8
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	2,6	0,9	-7,0	8,3	12,1	21,3	46,1	23,4	30,1	17,1	5,1	11,7	29,8
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	5,8	10,5	8,3	8,6	13,7	16,5	11,6	21,7	9,5	18,9	36,1	21,2	12,0
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	-28,8	-19,8	-7,1	-23,6	-34,5	-27,8	50,3	37,9	48,5	69,3	89,2	77,4	52,8
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	12,3	9,5	16,1	13,5	7,5	14,6	14,7	12,0	8,6	21,2	24,3	15,4	13,5
47.9	Трговина на мало ван продавница, штандова и тржница	-12,2	-8,0	-3,0	2,9	6,4	9,6	2,2	7,6	0,7	-2,5	2,6	-9,3	-8,5
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	47,2	43,5	50,9	40,3	21,8	40,5	24,0	23,7	18,0	32,6	45,7	22,4	20,1
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	-15,2	-6,3	11,7	-2,6	-11,5	2,5	27,9	39,2	25,7	42,8	69,2	28,4	35,8
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	0,2	-1,0	3,5	4,8	2,6	4,9	8,6	5,5	1,8	5,8	6,1	5,4	6,9
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	-19,4	-7,7	7,3	-8,3	-10,5	-0,3	-6,9	-15,3	-17,2	-14,0	-4,2	-0,4	-14,6
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	-50,2	-51,3	-56,7	-65,1	-76,1	-76,4	201,8	228,8	232,3	244,7	411,8	342,9	272,4

\* календарски прилагођени подаци

\* подаци за претходни период су ревидирани

Табела 3: Мјесечна серија реалних индекса промета трговине на мало, 2010=100

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	2014.						2015.						
		VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
<b>47</b>	<b>УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО</b>	116,0	118,3	118,4	120,9	121,0	121,1	122,0	123,5	123,3	125,4	127,1	124,7	126,1
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	102,3	106,0	102,8	109,3	109,7	109,5	109,2	113,4	113,8	114,3	115,0	114,5	117,5
<b>47 bez 47.3</b>	<b>Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.</b>	121,2	122,9	124,3	125,4	125,3	125,5	126,9	127,3	126,9	129,6	131,7	128,5	129,3
<b>47.11, 47.2</b>	<b>Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима</b>	107,5	107,5	108,5	110,9	111,1	108,3	109,2	109,5	110,0	109,9	111,0	108,0	108,2
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	112,3	111,9	112,6	113,9	114,4	112,2	112,3	112,4	112,9	112,8	114,3	112,2	112,4
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	82,5	84,6	87,3	95,3	94,2	88,3	92,9	94,8	95,1	94,7	93,6	86,8	86,2
<b>47.19, 47.4 do 47.9</b>	<b>Трговина на мало непрехрамбеним производима</b>	134,1	137,4	139,2	138,9	138,5	141,6	143,5	144,1	142,9	148,2	151,3	147,8	149,2
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	156,9	157,8	161,4	162,3	165,8	167,9	167,2	166,7	162,1	162,3	166,1	163,1	164,4
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	188,7	182,0	183,1	200,2	203,4	208,9	217,2	198,4	235,5	206,2	208,0	222,4	244,9
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	105,7	111,2	112,7	113,1	112,0	113,2	109,3	112,5	115,7	125,4	129,1	125,3	121,8
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	31,3	38,1	34,8	28,8	26,6	28,5	52,8	48,8	52,8	55,2	53,3	51,5	47,9
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	155,3	158,5	159,6	159,1	156,1	162,0	165,8	166,8	163,8	172,1	174,8	170,9	176,2
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница	123,4	130,1	132,3	123,4	125,5	124,3	133,2	128,7	116,6	110,1	116,1	107,0	112,9
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	209,4	217,3	213,8	204,6	201,2	208,9	219,0	231,0	220,9	239,7	253,3	237,2	250,8
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	66,0	71,5	86,9	74,8	71,4	75,2	83,4	87,1	84,8	96,2	103,3	82,8	89,1
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	146,6	149,6	151,0	153,6	151,2	153,4	153,6	150,3	149,7	153,0	153,7	153,4	156,6
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	102,8	144,7	126,6	113,3	108,7	111,4	101,6	96,1	93,6	92,8	95,6	95,3	88,2
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	8,1	7,5	6,1	5,1	4,3	4,1	40,9	39,7	41,0	37,5	38,0	33,5	29,6

\* десезонирани подаци

\* подаци за претходни период су ревидирани

**Табела 4: Реални показатељи промета трговине на мало, изворна (неприлагођена) серија**

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	Стопе промјене				Индекси промета 2010 = 100			
		VII 2015 VI 2015	VII 2015 VII 2014	VII 2015 ø2014	VII 2015 ø2010	IV 2015	V 2015	VI 2015	VII 2015
<b>47</b>	<b>УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО</b>	12,4	9,1	22,2	42,7	130,4	128,3	127,0	142,7
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	16,6	15,3	31,2	37,7	115,7	114,9	118,0	137,7
<b>47 bez 47.3</b>	<b>Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.</b>	11,0	7,0	19,3	44,6	135,9	133,3	130,3	144,6
<b>47.11, 47.2</b>	<b>Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима</b>	14,8	2,0	13,0	23,3	112,5	108,9	107,4	123,3
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	15,4	1,6	12,9	27,8	115,3	111,5	110,7	127,8
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	10,6	4,4	13,3	0,2	98,1	95,9	90,6	100,2
<b>47.19, 47.4 do 47.9</b>	<b>Трговина на мало непрехрамбеним производима</b>	8,5	10,9	24,2	64,7	157,8	156,2	151,9	164,7
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	13,9	4,8	22,5	89,7	169,5	169,4	166,5	189,7
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	7,9	30,7	22,9	125,9	189,3	181,3	209,4	225,9
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	7,3	14,2	43,0	51,3	130,9	138,7	141,0	151,3
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	3,4	52,8	50,3	-51,0	52,8	49,9	47,4	49,0
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	5,6	13,5	16,5	77,2	189,4	179,5	167,9	177,2
47.9	Трговина на мало ван продавница, штандова и тржница	-4,6	-8,5	-15,2	3,2	119,9	118,5	108,2	103,2
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	15,7	20,1	29,9	154,6	240,7	247,3	220,1	254,6
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	23,2	35,8	62,8	14,2	93,1	98,3	92,7	114,2
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	7,5	6,9	7,9	58,6	158,7	148,1	147,6	158,6
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	3,2	-12,5	-19,3	-8,8	82,6	87,2	88,4	91,2
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	3,5	262,2	354,2	-63,9	43,6	38,4	34,8	36,1

\*подаци за претходни период су ревидирани

Табела 5: Номинални показатељи промета трговине на мало, изворна (неприлагођена) серија

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010	Стопе промјене				Индекси промета 2010 = 100			
		VII 2015 VI 2015	VII 2015 VII 2014	VII 2015 ø2014	VII 2015 ø2010	IV 2015	V 2015	VI 2015	VII 2015
47	<b>УКУПНО ТРГОВИНА НА МАЛО</b>	12,4	6,9	19,8	45,6	132,3	130,7	129,6	145,6
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.	16,6	7,8	23,1	47,4	120,8	122,6	126,5	147,4
47 без 47.3	<b>Трговина на мало, осим трговине моторним горивима у с.п.</b>	10,9	6,6	18,6	45,0	136,5	133,7	130,8	145,0
47.11, 47.2	<b>Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима</b>	14,7	3,2	14,4	33,2	122,0	118,1	116,2	133,2
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.	15,4	1,9	13,4	34,0	121,4	117,3	116,1	134,0
47.2	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у с.п.	10,6	10,6	20,0	28,8	124,8	122,3	116,5	128,8
47.19, 47.4 до 47.9	<b>Трговина на мало непрехрамбеним производима</b>	8,0	9,5	22,3	56,1	150,2	148,4	144,5	156,1
47.19	Остала трговина на мало у н.п.	14,0	3,7	20,8	83,5	164,8	164,4	161,1	183,5
47.4	Трговина на мало информацијско-комуникацијском опремом у с.п.	8,0	29,3	21,3	101,2	168,6	161,2	186,3	201,2
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.	7,1	13,4	42,2	54,1	133,6	141,6	143,9	154,1
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.	3,4	41,4	36,4	-51,7	50,9	48,7	46,7	48,3
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.	4,3	12,0	13,2	55,8	170,0	159,3	149,4	155,8
47.9	Трговина на мало ван продавница, штандова и тржница	-5,0	-13,6	-20,1	5,1	122,8	121,5	110,7	105,1
47.51, 47.71, 47.72	Трговина на мало текстилом, одјећом, обућом и производима од коже у с.п.	16,0	17,3	22,9	82,6	174,4	178,3	157,5	182,6
47.54, 47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и електричним апаратима за домаћинство у с.п.	23,2	34,8	61,6	13,2	92,4	97,5	91,9	113,2
47.73, 47.74, 47.75	Апотеке, трговина на мало медицинским и козметичким препаратима у с.п.	7,6	8,2	9,2	54,5	154,1	143,9	143,5	154,5
47.61, 47.62, 47.63	Трговина на мало књигама, новинама, музичким и видеозаписима у с.п.	3,2	-9,2	-16,6	6,2	95,5	100,9	102,9	106,2
47.64, 47.65	Трговина на мало спортском опремом, играма и играчкама у с.п.	3,5	250,3	324,7	-69,5	37,1	32,6	29,5	30,5

\*подаци за претходни период су ревидирани

Прилог: Извод из Класификације дјелатности КД БиХ 2010.

Шифра КД БиХ 2010	Назив дјелатности - КД БиХ 2010
47	Трговина на мало осим трговине моторним возилима и мотоциклима
47.11	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима у н.п.
47.19	Остала трговина на мало у н.п.
47.2	Трговина на мало храном, пићем и духанским производима у с.п.
47.3	Трговина на мало моторним горивима у с.п.
47.4	Трговина на информацијско-комуникацијском опремом у с.п.
47.42	Трговина на мало телекомуникацијском опремом у с.п.
47.43	Трговина на мало аудио и видеоопремом у с.п.
47.5	Трговина на мало осталом опремом за домаћинство у с.п.
47.51	Трговина на мало текстилом у с.п.
47.52	Трговина на мало металном робом, бојама и стаклом у с.п.
47.53	Трговина на мало теписима и простирачима за под, зидним и подним облогама у с.п.
47.54	Трговина на мало електричним апаратима за домаћинство у с.п.
47.59	Трговина на мало намјештајем, опремом за расвјету и осталим производима за домаћинство у с.п.
47.6	Трговина на мало производима за културу и рекреацију у с.п.
47.61	Трговина на мало књигама у с.п.
47.62	Трговина на мало новинама, папирном робом и писаћим прибором у с.п.
47.63	Трговина на мало музичким и видеозаписима у с.п.
47.64	Трговина на мало спортском опремом у с.п.
47.65	Трговина на мало играма и играчкама у с.п.
47.7	Трговина на мало осталом робом у с.п.
47.71	Трговина на мало одјећом у с.п.
47.72	Трговина на мало обућом и производима од коже у с.п.
47.73	Апотеке
47.74	Трговина на мало медицинским препаратима и ортопедским помагалима у с.п.
47.75	Трговина на мало козметичким и тоалетним производима у с.п.
47.76	Трговина на мало цвијећем, садницама, сјемењем, гнојивом, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у с.п.
47.77	Трговина на мало сатовима и накитом у с.п.
47.78	Трговина на мало новом робом у с.п.
47.79	Трговина на мало рабљеном робом у с.п.
47.8	Трговина на мало на штандовима и тржницама
47.81	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима на штандовима и тржницама
47.9	Трговина на мало изван продавница, штандова и тржница



## МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

### Циљ истраживања

Сврха мјесечног истраживања трговине на мало је добијање благовремених информација о промјени нивоа оствареног промета (номиналне и реалне вриједности) и другим релевантним показатељима из области трговине на мало у БиХ. Индекс промета трговине на мало један је од кључних показатеља економске активности земље који помаже органима државне управе и предузећима из приватног сектора у процесу доношења одлука. Примјењује се и за процјену резултата малопродајног сектора, потрошње становништва, као и при израчуњу националних рачуна.

Методологија истраживања је у потпуности хармонизирана са оном која је прописана Уредбом Савјета (ЕЗ) бр. 1165/98 о краткорочним пословним статистикама из 1998. и њеним измјенама и допунама (у даљем тексту ЕУ-СТС регулатива) као и препорукама Еуростата из ове статистичке области.

### Обухват

Истраживањем су обухваћени пословни субјекти/правна лица који су према главној дјелатности регистровани да обављају дјелатност трговине на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима (област 47 - КД БиХ 2010), те у мањој мјери пословни субјекти који су према главној дјелатности разврстани у друге дјелатности, али обављају и дјелатност трговине на мало. За потребе истраживања кориштена је Класификација дјелатности Босне и Херцеговине- КД БиХ 2010 која је у потпуности усклађена са Европском класификацијом економских дјелатности NACE Rev.2. Цјелокупно подручје Босне и Херцеговине је обухваћено истраживањем. Истраживањем нису обухваћени предузетници.

### Узорак

За спровођење истраживања трговине на мало у БиХ користи се комбиновани метод пуног обухвата и стратификованог случајног узорка. Узорак је подијељен на стратуме према ентитету којем пословни субјект припада, класи финансијског податка (финансијски извјештај за претходну годину) и дјелатности пословног субјекта (област 47-КД БиХ 2010). Као помоћна стратификациона варијабла користи се број запослених. Изабрани узорак трговине на мало за 2015. годину репрезентативан је на нивоу Босне и Херцеговине, као и на нивоима Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко Дистрикта БиХ.

### Прикупљање и обрада података

У провођењу истраживања учествују све три статистичке институције у БиХ. Основна варијабла посматрања је мјесечни промет пословног субјекта без ПДВ-а, који је у складу са ЕУ-СТС регулативом исказан посебно. Подаци прикупљени од извјештајних јединица, путем обрасца М КПС ТРГ 01, представљају основу за процјену података за укупну популацију. Агрегирање промета на више нивое (грана, област, специјални агрегати) дјелатности се врши прије компилације индекса.

### Компилација индекса

Индекси промета трговине на мало рачунају се у односу на базну (2010.) годину, која се према регулативи ревидира сваких пет година и исказују се у реалним и номиналним вриједностима. Номинални индекс промета изражен је у текућим цијенама (није отклоњен утицај промјене цијена). Корисницима статистичких података је веома важно да прате динамику кретања појаве током времена и у те сврхе користимо реални индекс промета. Реални индекс је изражен у сталним цијенама и добије се је дефлационирањем номиналних вриједности промета прилагођеним Индексом потрошачких цијена.

### Сезонско и календарско прилагођавање индекса

Статистичке институције у БиХ уважавајући начин дисеминације података у ЕУ, индексе објављује у сљедећим облицима:

- изворни (неприлагођени) индекси,
- сезонски прилагођени индекси- десезонирани индекси и
- календарски прилагођени индекси

Обзиром да десезонирани и календарски прилагођени индекси имају много већи значај и репрезентативнији су корисницима статистичких података детаљно су приказани у табеларном облику.

Десезонирање подразумијева да су су подаци прилагођени за утицај сезоне и календарске дане. Мјесечни индекси и стопе промјене се према препорукама Еуростата презентирају и тумаче у десезонираном облику. Календарско подешавање подразумијева да су подаци прилагођени за утицај календарских и радних дана. Подаци који се пореде са подацима истог периода претходне године се презентирају и тумаче у календарски прилагођеној форми индекса или стопа раста. У случају да наведени календарски ефекти значајно утичу на посматрану временску серију, потребно је исте отклонити.

Календарско и сезонско прилагођавање врши се у DEMETRA апликацији (верзија 2.2) методом TRAMO-SEATS на изворним мјесечним серијама података и у складу са смјерницама Еуростата. Због својства примијењене методе прилагођавања, додавањем нових мјесечних опсервација могу настати одређене промјене на ранијој серији већ објављених сезонски и календарски прилагођених индекса.

### **Дисеминација података**

Резултати истраживања изражавају се у облику индекса и стопа промјене те се од јануара 2014. године у редовној мјесечној периодици публикују у форми саопштења за јавност на веб страници Агенције за статистику БиХ ([www.bhas.ba](http://www.bhas.ba)). Презентација и интерпретација индекса потпуно је усклађена с онима које су прописане ЕУ-СТС регулативом што омогућава домаћим и међународним корисницима непосредно поређење индекса промета трговине на мало БиХ са индексима других земаља.

### **Ревизија података**

Редовна саопштења трговине на мало се објављују у мјесечној динамици и садрже прелиминарне податке. Ревизија података подразумијева да се подаци за претходни мјесец (т-1) ревидирају у складу са новим информацијама, те је могуће да се подаци објављени након ревизије разликују од раније објављених, прелиминарних података. У саопштењима је јасно назначено о којим се подацима ради, тако да корисници статистичких података могу правилно да их тумаче. О измјенама података и разлозима корисници ће бити обавјештени на прикладан и транспарентан начин, у редовним мјесечним саопштењима и другим публикацијама за јавност као и на веб страници Агенције за статистику БиХ.

### **Дефиниције**

**Промет** је укупан фактурисани износ који пословни субјект обрачуна за продате робе или пружене услуге у трговини на мало током референтног периода трећим лицима и одговара њиховој тржишној вриједности. Укључује и трошкове повезане са продајом као што су транспорт, паковање, итд. пренијете на купца, чак и ако су ти износи посебно исказани на фактурама. Порез на додану вриједност (ПДВ) искључен је из промета.

**Промет од дјелатности трговине на мало** обухвата вриједност свих роба продатих становништву за личну употребу или употребу у домаћинству у посматраном периоду.

- Промет прехранбеним производима обухвата промет који су остварили пословни субјекти регистровани у дјелатностима 47.11 и 47.2. (претежно храна, пиће и духански производи).

- Промет непрехрамбеним производима обухвата трговину на мало разноврсном робом који су остварили пословни субјекти регистровани у дјелатностима 47.19, 47.4-47.9.

**Промет од осталих дјелатности** обухвата вриједност свих осталих продатих производа и услуга на тржишту (трговина на велико, посредовање у трговини на велико, угоститељство, транспорт и остале дјелатности).

### **Скраћенице**

ЕУ- Европска Унија

Еуростат- Статистички уред Европске Уније

ФЗС ФБиХ- Федерални завод за статистику Федерације БиХ

КД БиХ 2010- Класификација дјелатности Босне и Херцеговине 2010

НАСЕ Rev.2- Статистичка класификација економских дјелатности у ЕУ

РЗС РС- Републички завод за статистику Републике Српске

СПР- Статистички пословни регистар

с.п.- специјализиране продавнице

н.п.- неспецијализиране продавнице

- нема појаве

Izdaje i štampa: Agencija za statistiku BiH

71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26, telefon: (33) 220 626, faks: (33) 220 622

Odgovara: Fadil Fatić, zamjenik direktora

Pripremio: Alen Bajramović

Tiraž: 50 primjeraka

Elektronska pošta: [bhas@bhas.ba](mailto:bhas@bhas.ba)

Web stranica: [www.bhas.ba](http://www.bhas.ba)

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internetu